

La Comédiathèque

Frânghia

Jean-Pierre
Martinez

comediatheque.net

**Acest text este disponibil pentru lectură gratuită.
Cu toate acestea, trebuie solicitată o autorizație din partea autorului înainte de orice
reprezentare publică, fie că este realizată de companii profesioniste sau de amatori.
Pentru a lua legătura cu Jean-Pierre Martinez și a solicita o autorizație pentru
reprezentarea uneia dintre operele sale:**

**<https://comediatheque.net>
<https://jeanpierremartinez.net>**

Frânghia

Jean-Pierre Martinez

Traducere de autor

Într-o țară aflată sub jugul unui tiran, în timp ce contestarea mocnește și represiunea face ravagii, un medic și un preot se confruntă asupra întrebării dacă datoria sacră a funcțiilor lor respective are sau nu prioritate față de cea a cetățenilor care sunt, deopotrivă, amândoi. Miza nu este nimic mai puțin decât viața sau moartea dictatorului și, prin urmare, menținerea regimului sau accelerarea căderii lui...

Personaje

Medicul
Preotul

© La Comédiathèque

Cabinetul unui medic militar, în incinta Palatului Prezidențial. Nimic nu permite identificarea precisă a locului sau a epocii, dar, deasupra biroului, domină portretul oficial al unui general în uniformă, încărcat de decorații, care indică faptul că acțiunea se petrece într-o țară aflată sub jugul unui tiran. Medicul, în halat alb, este așezat la birou. Poate avea orice vârstă, dar aceasta va contribui, desigur, la caracterizarea personajului. Scoate o imagine medicală dintr-un dosar, se ridică și o examinează în lumina unei ferestre imaginare situate spre public. Sună telefonul. Revine la birou, pune imaginea înapoi în dosar și ridică receptorul.

Medicul – Da, sergent...? Da... Foarte bine, trimiteți-l înăuntru...

Intră un preot în sutană neagră. Poate fi tânăr sau vârstnic, dar vârsta lui și diferența de vârstă față de medic vor influența personajul și relația dintre ei.

Preotul – Căpitane...

Medicul se ridică să-l întâmpine.

Medicul – Bună ziua, părinte... Sau ar trebui să spun locotenente? Pentru că sunteți și dumneavoastră militar.

Preotul – Vremea călugărilor-soldați a trecut. Sunt înainte de toate capelanul Palatului. Așa cum dumneavoastră sunteți, în primul rând, medic, îmi imaginez. Nu avem menirea de a fi trimiși în unități de luptă, nu-i așa? Misiunea noastră este să-i sprijinim pe camarazii noștri și să-i ajutăm la nevoie.

Medicul – Am fi amândoi niște luptători jalnici, mă tem.

Preotul – Pot să vă spun domnule doctor, dacă preferați.

Medicul – Spuneți-mi cum doriți, părinte... Atâta timp cât nu-mi spuneți fiule...

Preotul – Voi încerca să țin minte.

Medicul – În orice caz, vă mulțumesc că ați venit atât de repede. De fapt, sunteți primul. Dar, vă rog, luați loc... Vă pot oferi o cafea? O prăjitură...

Preotul – Mulțumesc, nu e nevoie. *(Se așază)* Și deci... e pentru un vaccin, cred.

Medicul – Sper că nu vă e teamă de injecții...

Preotul – Nu... În schimb, mărturisesc că mi-am răstăcit carnetul de vaccinare.

Medicul – Stați liniștit, niciun pacient de-al meu n-a fost vreodată în stare să-mi arate carnetul de vaccinare. Nici eu nu mai știu sigur ce-am făcut cu al meu...

Preotul – În cazul acesta, sunt la dispoziția dumneavoastră, Doctore.

Medicul – Toată lumea de la Palat va trece prin asta, să știți... Cu toate virusurile care circulă în perioada asta... Generalul este în formă, dar nu mai are douăzeci de ani. Chiar dacă aproape că nu mai iese din Palat, trebuie protejat cât mai mult de orice contaminare venită din exterior. Pentru asta trebuie vaccinat anturajul său apropiat. Și toate persoanele care ar putea intra în contact cu el.

Preotul – Desigur. Pe vremuri se numea cordon sanitar, cred...

Medicul – Să sperăm că metoda asta e mai eficientă în medicină decât în politică...

Preotul – Mă rog pentru General în fiecare zi, dar sunt pe deplin conștient că ajutorul științei nu trebuie neglijat.

Medicul – Da... Ne împărțim munca, într-un fel. Ca medic personal al Generalului, veghez asupra trupului lui. Ca duhovnic al său, dumneavoastră vegheați asupra mântuirii sufletului.

Preotul – Și nu știi care dintre noi are sarcina mai grea...

Medicul pare surprins de această remarcă discret subversivă, care îl încurajează să se destăinuie.

Medicul – Într-adevăr, trăim vremuri dificile. Ca medic al Palatului, nu mă confrunt direct cu problemele colegilor mei, dar știu că în ultimele zile răniții sosesc în valuri la spital.

Preotul – Revoltele recente au făcut multe victime. Când medicina nu mai poate face nimic pentru acești nefericiți, mi se întâmplă să merg pentru a le oferi puțină alinare înainte să-și dea sufletul lui Dumnezeu.

Medicul – Revoltele... sau mai degrabă reprimarea lor nemiloasă.

Preotul – Nu putem lăsa haosul să se instaleze, nu-i așa? Să sperăm că se va găsi cât mai repede o soluție pașnică.

Medicul – Speranța... Ține mai degrabă de Biserică... Strada e mai degrabă înclinată spre protest.

Preotul – Între speranță și revendicare există poate un loc pentru negociere. Nu credeți în posibilitatea unei tranziții democratice?

Medicul – O tranziție democratică...? Când liderul opoziției tocmai a fost arestat și aruncat în închisoare fără nici măcar o aparență de proces?

Preotul – N-am spus că aprob asemenea metode...

Medicul – Represiunea se intensifică pe zi ce trece... Mă tem mai ales de izbucnirea unui război civil. Iar când izbucnește un război, nu mai e loc pentru compromis. Pacea nu se mai poate face decât între un învins obligat să capituleze și un învingător care își dictează condițiile.

Preotul – Dacă ar fi să fie război, n-ar exista decât învinși. Sunteți credincios, Doctore?

Medicul – Merg la slujbă duminica, cu familia... Pentru atmosferă... Cred în anumite lucruri... În anumite valori...

Preotul – E un început...

Medicul – Mi-ar plăcea să cred mai mult în Dumnezeu dumneavoastră, părinte. Dar în vremurile astea, motivele de îndoială nu lipsesc...

Preotul – Se spune că exersând devii meșter. Și uneori, rugându-te, îți regăsești credința... De aceea ritualurile sunt atât de importante în toate religiile.

Medicul – Până acum mergeam la biserică mai ales ca să simt că aparțin unei comunități. Dar în țara noastră, cei care merg la slujbă au devenit o tabără din care nu sunt sigur că mai vreau să fac parte.

Preotul – Biserica a fost dintotdeauna instrumentalizată de putere, din păcate.

Medicul – Unii o consideră doar un instrument al puterii.

Preotul – De aceea trebuie, înainte de toate, să crezi în Dumnezeu, chiar și atunci când te îndoiești de Biserică însăși.

Medicul – Chiar înainte de a crede în Dumnezeu, trebuie să crezi în Om, mi se pare. Credeți în Om, părinte?

Preotul – Cred în posibilitatea răscumpărării lui înaintea Domnului. În rest, mă supun legilor oamenilor.

Medicul – Înțeleg... Să dai Cezarului ce e al Cezarului... și să te speli pe mâini. Chiar și când Cezar a devenit tiran?

Preotul pare stânjenit.

Preotul – Menirea mea este să ascult, Căpitane. Și nu am suflet de turnător. Totuși, vă recomand prudență. Suntem la Palat, nu într-un confesional, iar aici pereții au uneori urechi...

Medicul – Haideți, părinte... Nu sunteți călugăr. Nu trăiți într-o mănăstire, rupt de lume. Dacă nu ne implicăm, devenim complici, știți bine... Și dumneavoastră aveți o responsabilitate...

Preotul – Desigur... Niciunul dintre noi nu se poate sustrage responsabilităților sale. Sunt doar un om, ca și dumneavoastră. Și preoții au păcate de mărturisit, să știți...

Medicul – Spovedania unui preot nu trebuie să fie chiar atât de greu de suportat... Vanitate... Lăcomie... Ispită... Dar să-l asculți pe un dictator sângeros în fiecare duminică înainte de slujbă... și să trebuiască să-i dai dezlegarea pentru crimele sale... Nu trebuie să fie deloc ușor...

Preotul – Îmi veți permite să păstrez, în această privință, secretul impus de funcția mea... Dar am impresia că o problemă mai precisă vă frământă...

Medicul – Într-adevăr, nu doar pentru un vaccin v-am chemat.

Preotul – Vă ascult...

Medicul pare să ezite.

Medicul – Nu știu dacă cunoașteți această poveste. Pe când era copil, Hitler a căzut într-un râu, în plină iarnă. Un camarad s-a aruncat în apă, cu riscul vieții sale, ca să-l salveze. Băiatul acela, un adevărat erou, a devenit preot...

Preotul – Nu o știam... Și ce concluzie trageți din ea?

Medicul – Dacă acel suflet bun l-ar fi lăsat pe micul Adolf să se înece, cursul istoriei ar fi fost schimbat, nu-i așa?

Preotul – Probabil...

Medicul – Se spune că dintr-un rău se poate naște uneori și un bine. Înseamnă deci că și o faptă bună poate duce la o catastrofă.

Preotul – Uneori, fără îndoială.

Medicul – De aici și această întrebare filozofică, care ar putea fi aproape un subiect de examen: înseamnă cu adevărat să faci binele dacă salvezi viața unui tiran care se îneacă?

Preotul – Dar în povestea asta era vorba doar despre un copil...

Medicul – Da...

Preotul – Un copil al cărui destin nu era neapărat deja stabilit.

Medicul – Așa este...

Preotul – Destinul aceluia copil ar fi putut fi cu totul altul, dacă viața lui de mai târziu ar fi fost diferită. Dacă, de pildă, nu ar fi picat de două ori examenul de admitere la Academia de Arte Frumoase din Viena, poate ar fi devenit pictor...

Medicul – Este o posibilitate.

Preotul – O să le atribuiți și examinatorilor responsabilitatea pentru Holocaust?

Medicul – Nu știu...

Preotul – Până la urmă, destinul unui om rezultă dintr-o succesiune de coincidențe.

Medicul – Și dacă toate aceste coincidențe nu sunt, de fapt, coincidențe? Dacă nu suntem decât simple efecte ale multiplelor cauze care ne determină? Dacă totul ar fi fost deja scris?

Preotul – În cazul acesta, era deja scris că Hitler va scăpa de la înece. Și că va pica examenul la Arte Frumoase. Și nimeni nu e responsabil pentru ceea ce a făcut Hitler mai târziu. În afară de el însuși, bineînțeles.

Medicul – Pentru dumneavoastră, determinismul rămâne deci supus liberului arbitru?

Preotul – Cert este că nimeni nu poate prevedea viitorul cu certitudine. Ca medic, dumneavoastră salvați vieți. Și vieți de copii, de asemenea. Fără să știți ce vor deveni acești copii...

Medicul – Da, dar dacă aș ști? E doar o ipoteză. Dacă eu l-aș fi văzut pe micul Adolf înecându-se. Știind ce avea să devină. Un monstru...

Preotul – E o ipoteză absurdă, v-am spus... Și ce ați fi făcut? Ați fi lăsat copilul să se înece...?

Medicul – Asta e întrebarea pe care mi-o pun... (*Medicul se întoarce spre public*) Pe care v-o adresez și dumneavoastră...

Preotul încremenește, ca și cum timpul s-ar opri, iar o schimbare de lumină indică faptul că această adresare către public, care rupe al patrulea perete, constituie o paranteză în desfășurarea spectacolului.

Medicul – Imaginați-vă... Vă plimbați pe malul unui râu și vedeți un copil care se înecă. Știți că acel copil este Adolf Hitler. Îi aruncați o frânghie ca să-l salvați sau nu? Nicăi măcar nu e vorba să vă riscați viața aruncându-vă în apă. Și, la fel de bine, puteți să vă prefaceți că nu l-ați văzut. Nu trebuie să alegeți între eroism și refuzul de a ajuta pe cineva aflat în pericol, ci doar să luați o decizie. Vă strigă după ajutor. Ce faceți? Îi aruncați o frânghie ca să-l salvați sau îl lăsați să moară? Nu e ușor să răspundeți la întrebarea asta, nu-i așa?

Un timp.

Medicul – Cine îi aruncă o frânghie? Ridicați mâna... (*Timp pentru ca publicul să ridice sau nu mâna*) Cine se uită în altă parte și își vede de drum? Ridicați mâna... (*Timp pentru ca publicul să ridice sau nu mâna*) Bine... Și acum... dacă nu ar fi tânărul Hitler, ci un bărbat sau o femeie politician care ar putea deveni un tiran dacă ar fi ales. Nu știu... știți dumneavoastră despre cine e vorba... Îi întindeți mâna ca să-l salvați sau nu? Nu e ușor, nu-i așa? Există un singur răspuns de principiu la această întrebare, dictat de morală... sau trebuie judecată de la caz la caz? Și atunci unde tragem linia? După ce criterii îl salvăm pe unul și îl lăsăm pe celălalt să moară?

Se revine la lumină și la situația de dinainte, ca și cum acest apartea nu ar fi avut niciodată loc. Acțiunea reîncepe din punctul în care a fost întreruptă.

Preotul – Simt că frământarea dumneavoastră nu e doar teoretică.

Medicul – Am nevoie de un sfat, într-adevăr. Dar, așa cum ați spus, nu suntem într-un confesional...

Preotul – Dacă aceasta este dorința dumneavoastră, vă pot asculta în spovedanie.

Medicul – Și atunci nu ați putea dezvălui nimănui ceea ce v-aș spune?

Preotul – Acesta este principiul secretului spovedaniei, într-adevăr. La fel ca secretul medical.

Medicul – Iertați-mă, dar... în vremurile astea, nu mă văd așteptându-mi rândul la spovedanie.

Preotul – Un preot poate asculta o spovedanie oriunde.

Medicul – Aici? Și acum?

Preotul – Ca duhovnic al acestui Palat, sunt la dispoziția dumneavoastră.

Medicul – Foarte bine, atunci doresc să mă spovedesc, părinte...

Preotul trece din postura conversației în cea a spovedaniei, făcându-și semnul crucii.

Preotul – Să ne rugăm împreună ca Dumnezeu să ne dea harul de a ne recunoaște păcatele.

Medicul – Amin...

Preotul – Vă ascult, fiule.

Medicul – Am un caz de conștiință pe care aș vrea să vi-l supun, părinte.

Preotul – Voi face tot ce pot pentru a vă lumina. După principiile Domnului nostru.

Medicul – L-am examinat pe General acum câteva săptămâni. Un control de rutină. Și am depistat la el o anomalie cardiacă... confirmată ulterior prin alte investigații.

Preotul – O anomalie...?

Medicul – Un anevrism al aortei abdominale, mai exact... Ei da, până și dictatorii au inimă, să știți...

Preotul – Este îngrijorător, într-adevăr... Și e grav, presupun...

Medicul – Da.

Preotul – Dar se poate trata?

Medicul – Prin chirurgie și printr-un tratament adecvat, da. Dacă este depistat la timp.

Preotul – Atunci în ce constă dilema pentru dumneavoastră?

Medicul – Dacă semnez această anomalie unuia dintre colegii mei, Generalul va fi tratat și va mai trăi încă ani de zile...

Preotul – Și...?

Medicul – Dacă nu o semnez, va muri în săptămânile care urmează. Măine, poate. Iar dictatura, probabil, nu-i va supraviețui...

Preotul rămâne o clipă fără cuvinte.

Preotul – Nu vă gândiți serios la asta...?

Medicul – Este o ocazie unică de a schimba cursul istoriei, nu-i așa? De a face să cadă acest regim cruțând viața opozanților care, zi de zi, sunt executați în curțile închisorilor. Sau care cad sub gloanțele poliției manifestând în stradă. Evocați mai devreme posibilitatea unei tranziții democratice.

Preotul – Condamnând la moarte un pacient care și-a pus viața în mâinile dumneavoastră?

Medicul – Pentru a salva mulți alții, da. De ce să nu considerăm asta un act de rezistență?

Preotul – Pentru că înainte de a fi un cetățean implicat, sunteți medic! Sunteți legat prin Jurământul lui Hipocrate!

Medicul (*citând jurământul lui Hipocrate*) – Nu voi provoca niciodată moartea în mod deliberat. *Primum non nocere...*

Preotul – Mai întâi, să nu faci rău...

Medicul – Tocmai de aceea am vorbit despre un caz de conștiință... Astăzi trebuie să aleg între două obligații contradictorii. Medicul din mine îmi spune să văd doar bolnavul și să-l tratez. Cetățeanul îmi spune să țin cont de crimele acestui om și să-l las să moară pentru a-l împiedica să mai comită altele.

Preotul – Îl uitați pe militar, care trebuie să asculte de ordine.

Medicul – Să asculte ordinele... După această logică, la Procesul de la Nürnberg ar fi existat numai achitări. Toți susțineau că nu făcuseră decât să execute ordinele primite...

Preotul – Mi-ați cerut un sfat, nu-i așa?

Medicul – Nu m-am angajat să-l și urmez... Dar vă ascult...

Preotul – Medicul să-și facă datoria, respectându-și jurământul. Apoi, militarul este liber să refuze ordinele pe care le consideră nedemne. Iar cetățeanul să se revolte, recurgând la nevoie la acte de rezistență.

Medicul – Dar astăzi, militarul și cetățeanul sunt neputincioși în fața unui aparat represiv de o eficiență redutabilă. Doar medicul are puterea de a pune capăt dictaturii, grăbind moartea dictatorului.

Preotul – Ca medic, vă atribuiți dreptul de viață și de moarte asupra pacienților dumneavoastră? Vă credeți Dumnezeu?

Medicul – Dacă Dumnezeu dumneavoastră îi permite unui tiran să rămână la putere, atunci oamenii trebuie să intervină ca să-l doboare de pe pedestal.

Preotul – Dar ca medic, sunteți investit cu o funcție sacră, la fel ca mine. Orice om are dreptul să fie îngrijit, indiferent de faptele sale trecute, așa cum orice vinovat are dreptul să fie apărut, oricare ar fi crimele sale.

Medicul (*ironic*) – Și orice păcătos are dreptul să fie iertat, oricât de grave i-ar fi greșelile, nu-i așa?

Preotul – Dacă se căiește sincer, da.

Medicul – Generalul v-a spus la spovedanie că se căiește pentru crimele sale?

Preotul – Și asta ține de secretul care se impune unui duhovnic.

Medicul – Dacă se căiește, în orice caz, asta nu-l împiedică să continue să-și asasineze nepedepsit toți opozanții. Ca duhovnic, dacă îmi permiteți, nu păreți să aveți o influență prea mare asupra lui.

Preotul – La fel ca dumneavoastră, tiranii sunt convinși că lucrează pentru binele poporului. Pretind că acționează potrivit credinței lor și se prezintă adesea chiar drept apărători ai religiei...

Medicul – Nu păreți prea convins de asta.

Preotul – Nu mie îmi revine rolul de a judeca... Eu cred în căință și în iertare. Și am ales să-L slujesc pe Dumnezeu.

Medicul – Iar eu pe oameni.

Preotul – Da. Pe toți oamenii. Fără excepție. Medici, preoți, avocați... suntem singurele persoane în care chiar și cel mai rău dintre oameni poate avea o încredere absolută. Acesta este angajamentul nostru. Este o misiune dificilă și ingrată, dar esențială. Suntem ultimul bastion împotriva barbariei. Și ultima speranță pentru cei pe care toți i-au condamnat deja, dar în care mai pâlpâie încă o scânteie de umanitate.

Medicul – De acord, dar în timp ce noi discutăm, cetățeni mor sub gloanțe sau sub tortură.

Preotul – Și printr-o încălcare a jurământului și printr-o crimă vreți să salvați Omenirea? Pretindeți că puneți capăt unei tiranii folosind metodele tiranului însuși? Încălcând jurământul pe care l-ați rostit solemn în fața corpului medical?

Medicul – V-am spus. Nu este o decizie ușoară...

Preotul incremenește și lumina se schimbă pentru un nou aparteu cu publicul.

Medicul (*către public*) – Dacă ați fi medic, ce ați face în locul meu într-o asemenea situație? (*Ia dosarul de pe birou și îl arată publicului*) Cine transmite dosarul unui coleg pentru a salva viața acestui general? Ridicați mâna! (*Timp pentru ca o parte din public să poată ridica mâna*) Cine pune dosarul într-un sertar și lasă acest tiran să moară? Ridicați mâna! (*Timp pentru ca o parte din public să poată ridica mâna*) Dar nu sunteți medici, nu-i așa?

Lumina revine la normal și acțiunea își reia cursul.

Preotul – Sunteți favorabil pedepsei cu moartea, Doctore?

Medicul – Nu... În mod normal, nu.

Preotul – Ori ești pentru, ori ești împotriva pedepsei cu moartea. Nu pot exista excepții. Altfel, în curând n-ar mai exista decât excepții. Viața este sacră. Chiar și în țările laice, în numele acestui principiu a fost abolită pedeapsa capitală... Pentru a nu nega definitiv orice urmă de umanitate chiar și în cel mai mare criminal... și pentru a afirma, totuși, chiar și cea mai mică posibilitate de răscumpărare.

Medicul – Sunt favorabil avortului. Și, în anumite cazuri, eutanasiei. Ca medic, mi se poate întâmpla să fiu nevoit să dau moartea. Și, prin urmare, să încalc Jurământul lui Hipocrate. Dar permiteți-mi să vă întorc întrebarea. Sunteți pentru respectarea vieții, în orice împrejurare?

Preotul – Ca preot, da.

Medicul – Sunteți deci împotriva avortului, chiar și în caz de viol, sau când sarcina pune în pericol viața mamei? Sunteți și împotriva ideii de a pune capăt suferințelor insuportabile ale unei persoane pentru care medicina nu mai poate face nimic?

Preotul – Ca om, nu sunt insensibil la suferința umană...

Medicul – Deci și dumneavoastră puneți uneori omul înaintea preotului, pentru a răspunde întrebărilor dificile pe care ni le pune realitatea însăși. În loc să vă adăpostiți în spatele unor mari principii morale care duc uneori la decizii inumane.

Preotul – Ca preot, nu am puterea de a lua viața nimănui... Dar dacă un medic mi-ar mărturisi că a făcut-o în circumstanțe cu totul speciale și s-ar căi sincer, i-aș da dezlegarea.

Medicul – În acest caz, va fi suficient să vin la spovedanie la dumneavoastră după moartea Generalului. Pentru a-mi ușura conștiința. Și pe a dumneavoastră.

Preotul – Decizia dumneavoastră este, așadar, luată...

Medicul – Din moment ce, pe deasupra, vă angajați să-mi dați dezlegarea aceasta.

Preotul – Aveți în vedere să lăsați cu bună știință un om să moară. Nu vă pot da dezlegarea în avans.

Medicul – La urma urmei, Generalul este deja bătrân... Nu va face decât să-i anticipeze moartea cu câteva luni. Cu câteva zile, poate... Nu se poate vorbi, cu adevărat, despre o crimă... Să spunem că este vorba de evitarea oricărui exces de zel terapeutic.

Preotul – Vă jucați cu vorbele. Dar nu vă pot lăsa să săvârșiți o asemenea abominație.

Medicul – Ați merge până acolo încât să mă denunțați?

Preotul – Este datoria mea.

Medicul – Vă reamintesc că sunteți legat de secretul spovedaniei!

Preotul – Desigur, dar există derogări de la obligația de păstrare a secretului... Mai ales atunci când viața unui om este în joc.

Medicul – M-am destăinuit dumneavoastră... Iar acum îmi spuneți că secretul spovedaniei nu este un principiu absolut... Totuși, în trecut, Biserica a tăcut în privința unor crime mult mai abjecte...

Preotul – Dacă un om îmi dezvăluie intenția de a ucide pe altul sau de a comite un atentat, am datoria de a informa justiția. Chiar și potrivit legii oamenilor, aceasta este o datorie absolută. Altfel, ar însemna omisiunea de a ajuta o persoană aflată în pericol... Un avocat, dacă află că clientul său premeditează o crimă, este obligat să avertizeze poliția. La fel și un medic, de altfel, iar dumneavoastră știți foarte bine acest lucru.

Medicul – Dar nu voi ucide pe nimeni. Voi lăsa doar natura să-și urmeze cursul... Să-L las pe Dumnezeu să acționeze, într-un fel sau altul.

Preotul – Îl invocați pe Dumnezeu atunci când vă convine. Deși nu credeți în El.

Medicul – Așadar, veți renega și dumneavoastră jurământul?

Preotul – V-am spus, este vorba de a salva o viață. În acest caz, nu sunt legat de niciun jurământ.

Medicul – Chiar dacă, denunțându-mă poliției acestui regim totalitar, mă condamnați la o moarte sigură?

Preotul – Vă este suficient să vă faceți datoria de medic pentru a scăpa de această condamnare...

Medicul – Îmi voi face datoria de cetățean.

Preotul – Atunci nu-mi lăsați nicio alegere...

Medicul – Sunteți sigur că preotul și nu ofițerul este cel care mă va denunța?

Preotul – Sunt preot înainte de a fi ofițer. Dar sunt om înainte de a fi preot. Iar omul care sunt nu vă va lăsa să luați viața unuia dintre semenii dumneavoastră.

Telefonul sună. Medicul ridică receptorul.

Medicul – Da, sergent? Vă ascult... În regulă... Bine... Voi veni cât mai curând...
(Închide) Liderul opoziției tocmai a fost găsit spânzurat în celula lui...

Preotul este lovit de veste.

Preotul – Este îngrozitor...

Medicul – Mi se cere să constat decesul și să certific oficial că este vorba, într-adevăr, despre o sinucidere. Vedeți, părinte, Generalul nu se mai sinchisește de aparențe atunci când își asasinează opozanții. O face în plină zi. Iar mie, ca medic legist, îmi revine sarcina de a masca aceste asasinate drept sinucideri.

Preotul – Este o infamie... Veți participa la această farsă?

Medicul – Mai devreme voiăți să mă mulțumesc cu executarea ordinelor!

Preotul – Sunt de acord cu dumneavoastră în privința asta. Când ordinele sunt nelegitime, este o datorie să le nesocotim.

Medicul – V-am spus cum aș putea pune capăt, fără durere, acestei escaladări a violenței...

Acțiunea se oprește, și lumina se schimbă pentru un nou apart.

Preotul (către public) – Cum nu mă pot bizui doar pe Dumnezeu, am nevoie și de ajutorul vostru... Imaginați-vă că sunteți preot. Ce ați face în locul meu? Cine dintre dumneavoastră l-ar denunța pe acest medic, după ce l-a ascultat la spovedanie, pentru a salva viața unui om care este totodată un tiran neîndurător? Ridicați mâna. *(Timp pentru ca unii spectatori să ridice mâna)* Cine nu spune nimic și îl lasă pe acest medic să comită un omor, refuzând să-și trateze pacientul? Ridicați mâna. *(Timp pentru ca unii spectatori să ridice mâna)* Dar nu sunteți preoți, nu-i așa?

Lumina revine la normal și acțiunea își reia cursul.

Preotul – Vă mărturisesc că sunt neputincios în fața atâtor violențe...

Medicul – Dacă vorbiți, veți avea moartea mea pe conștiință... Ați văzut cum își tratează Generalul opozații. Mă vor găsi și pe mine spânzurat în celula mea... Chiar aveți de gând să mă denunțați?

Preotul – Nu, dacă mă veți împiedica...

Medicul – Să vă împiedic? Cum?

Preotul – Dacă mă ucideți și pe mine...

Medicul – Asta vă doriți?

Preotul – Vă las liber să alegeți.

Medicul – Ca să evitați să alegeți dumneavoastră înșivă... Cine vă credeți, părinte, oferindu-vă astfel ca jertfă? Iisus Hristos? Dar jertfa dumneavoastră nu ar avea niciun sens... și nu ar folosi nimănui!

Preotul – Iisus s-a jertfit pentru a le oferi oamenilor posibilitatea unei împăcări. Acesta este chiar sensul cuvântului religie. A-i lega pe credincioși unii de alții. Și acesta este și sensul euharistiei. Comuniunea între toți oamenii...

Moment de ezitare. Medicul pare rămas fără argumente.

Medicul – În cazul asta... slujba s-a încheiat, părinte... Și e timpul pentru injecție...

Preotul – Sunt pregătit.

Medicul pregătește injecția, sub privirea preotului.

Medicul – Stați liniștit, nu o să doară. Aproape că nu veți simți nimic...

Preotul – Mă încred pe deplin în dumneavoastră... ca toți ceilalți pacienți ai dumneavoastră.

Medicul îi face injecția.

Medicul – Nu vreți totuși să beți ceva?

Preotul – Aș bea un pahar cu apă.

Medicul – Vă aduc imediat...

Medicul iese. Preotul vede dosarul pe birou. Îl ia, dar nu-l deschide. Medicul revine cu un pahar cu apă.

Medicul – Ah... Atenție, părinte, e secret medical...

Preotul – Oricum, aș fi incapabil să interpretez aceste imagini...

Medicul îi întinde paharul, iar preotul îl ia.

Medicul – Iată paharul cu apă.

Preotul – Paharul condamnatului...?

Medicul – Ați fi cu adevărat gata să vă sacrificați pentru a scăpa de aceste responsabilități?

Preotul – Ca să scap de responsabilități, nu. Ca să nu-mi trădez convingerile, poate.

Medicul – Nu este o formă de a fugi de realitate pentru a evita să o înfrunțați? Mă întreb dacă nu ați fi făcut mai bine să deveniți călugăr, până la urmă.

Preotul – Ar fi fost mai ușor, fără îndoială.

Medicul – Și toate acestea pentru a salva un om vinovat de crime împotriva umanității.

Preotul – Dumnezeu îl va judeca. Sau justiția oamenilor.

Medicul – Deocamdată, justiția este el... Și pretinde că o face în numele lui Dumnezeu.

Preotul – Nu subscriu la această nouă Inchiziție, credeți-mă.

Medicul – Dar nu ați făcut nimic pentru a vă opune... După căderea regimului, ați putea fi chemat să depuneți mărturie, să știți. În ciuda secretului spovedaniei... Veți fi acuzat de colaborare.

Preotul – Da... Dumneavoastră, de asemenea... Sunteți medicul personal al Generalului. Și, deocamdată, nu sunteți cunoscut ca un opozant înverșunat... Nu cumva vreți să vă asigurați un viitor liniștit, părăsind corabia chiar înainte de naufragiu... după ce îl lăsați pe căpitan să se înece?

Medicul – Nici măcar nu aș putea trece drept un rezistent de ultim moment, din păcate. Aș fi grăbit sfârșitul tiranului, dar tocmai pentru că mi-aș fi încălcat jurământul de medic, nu m-aș putea lăuda cu asta.

Preotul – L-ați putea asasina în plină zi. Cu un foc de armă. Ca ofițer aveți o armă și îl primiți regulat pe General la consultație.

Medicul – Nu voi fi niciodată un erou, mă tem. Nu voi fi niciodată un Brutus, înjunghiindu-l pe Cezar în fața Senatului reunit. Nu am acest curaj. Spre deosebire de dumneavoastră, nu am gustul sacrificiului. Sunt doar un laș, într-adevăr.

Preotul – De aceea acest asasinat pe ascuns vă convine de minune, nu-i așa...?

Medicul – Crima fără pedeapsă... Dar nici fără glorie postumă.

Preotul – Fără pedeapsă... rămâne de văzut. Nu veți fi executat de dictatură pentru că l-ați ucis pe General, dar veți fi poate condamnat de eliberatori pentru colaborare. Ca și mine...

Medicul – Vedeți, nici pentru mine nu există o soluție bună. Și apoi aveți dreptate. În fond, aș merita-o. La început am susținut această lovitură de stat. Ca să scap de haos. Am crezut în binefacerile reinstaurării ordinii. Dar când este impusă de cei puternici celor slabi, ordinea devine repede o nouă dezordine.

Preotul – Din păcate, atât ordinea, cât și dezordinea sunt guvernate de legea celui mai puternic.

Medicul – Și atunci ce e de făcut?

Preotul – Destinul omului este să meargă fără hartă printr-un deșert fără drumuri, în căutarea unei oaze care nu există. De aceea e mai bine să ai credința drept însoțitor de drum...

Medicul scoate imaginea medicală din dosar.

Medicul – Sau lumina științei... Știți ce înseamnă semiologia, părinte?

Preotul – Este studiul semnelor. Faptul că ai Credință nu înseamnă că nu te interesează știința, Doctore. Și invers, există credincioși printre cei mai mari oameni de știință.

Medicul – În medicină, semiologia este studiul simptomelor care permit stabilirea unui diagnostic și, implicit, prescrierea unui tratament. În fond, medicii sunt moștenitorii augurilor de odinioară, care pretindeau că citesc viitorul în măruntaiele animalelor.

Preotul – Haruspicii erau cei care, în Roma antică, citeau în măruntaiele animalelor sacrificate. Augurii interpretau mai degrabă zborul păsărilor...

Medicul – Oricum ar fi, acești prezicători sunt și predecesorii dumneavoastră, nu?

Preotul – Da. Altădată aveam aceeași îndeletnicire, dumneavoastră și eu. Abia de curând drumurile științei și ale religiei s-au despărțit. Spre bine — și uneori spre rău...

Medicul scoate imaginea medicală și o privește.

Medicul – A citi semnele... La urma urmei, medicina nu este nici astăzi o știință exactă... S-ar putea, pur și simplu, să mă fi înșelat... În ochii tuturor, n-ar fi atunci decât o simplă eroare medicală...

Preotul – Dar dumneavoastră veți ști că ați lăsat în mod deliberat să moară unul dintre pacienții dumneavoastră.

Medicul – Mă voi gândi la toți cei pe care îi voi fi salvat între timp.

Preotul – Ca și augurii despre care vorbeați, credeți că puteți cunoaște viitorul și că puteți influența, de unul singur, cursul istoriei?

Medicul – Pot măcar să încerc...

Preotul – Cum puteți fi sigur că după căderea dictatorului nu va urma o baie de sânge? Un război civil? O epurare pe scară largă? Această dictatură ar putea naște alta. Și mai sângeroasă. Istoria ne-a arătat că Revoluția poate fi urmată de Teroare.

Medicul – Și atunci ce? Să nu facem nimic? Să nu ne opunem deloc? Chiar și când ești un laș și ai mijlocul de a o face fără niciun risc?

Preotul – Nu știu...

Medicul – Dumneavoastră nu aveți niciodată muștrări de conștiință?

Preotul – Ba da... Dar eu cred în cuvântul dat. În jurământul pe care l-am rostit amândoi. Fiecare, în felul său, a rostit niște făgăduințe. Trebuie să ne ținem cuvântul, orice ar fi. Altfel, nimic nu mai poate dăinui. Legea însăși, în aplicarea ei, este uneori nedreaptă. Dar dacă nu mai există lege, nu mai poate exista civilizație. Și fără credință în cuvântul dat, nu mai există omenire...

Medicul – Cuvântul poate fi și o armă. Dictatorul este, prin definiție, cel care dictează. Care își dictează propria lege. Legea celui mai puternic.

Preotul – Și cel care pronunță o condamnare la moarte din proprie inițiativă, cu dispreț față de lege, nu devine și el un dictator în devenire?

Medicul – Legile sunt făcute ca să fie interpretate. Există momente în viață când moartea unui om poate fi cea mai puțin rea dintre soluții.

Preotul – Poate astăzi, da. Dar când bagi mâna în acest angrenaj, ești sigur că nu va sfârși prin a te zdrobi cu totul? Nu trebuie oare ca, la un moment dat, fiecare dintre noi să decidă să rupă acest ciclu al violenței?

Medicul – Așadar și dumneavoastră, ca acel viitor preot, l-ați fi salvat pe Hitler de la înec.

Preotul – Aș fi salvat un copil. Nu l-aș fi condamnat dinainte. Altfel ar trebui să-i închidem preventiv pe toți extremiștii pentru că riscă să devină teroriști. Și pe toți credincioșii pentru că riscă să devină extremiști. În ritmul acesta, cei care ne conduc n-ar întârzia să arunce în închisoare pe toți cei care nu gândesc exact ca ei...

Medicul – Dar asta se întâmplă deja în această dictatură cu aer de teocrație!

Preotul – Așa este. De aceea cei care o vor răsturna trebuie cu orice preț să evite să reproducă acest tipar mortifer.

Medicul – Chiar dumneavoastră o spuneți mai devreme. Dacă știm că un om va comite un atentat, nu ar trebuie oprit?

Preotul – Dar nu putem ști niciodată cu certitudine...

Medicul – Nu putem fi niciodată siguri, admit, dar uneori trebuie să te aperi înainte de a fi atacat. Nu e sigur că veți fi vreodată contaminat de un virus și, totuși, acceptați să fiți vaccinat.

Preotul – Nu puteți compara pe cei mai răi dintre noi cu niște viruși dăunători care ar trebui eliminați preventiv, negându-le astfel orice umanitate. Răul este mai întâi în fiecare dintre noi. Datoria noastră este să-l combatem în noi înșine, înainte de a-l combate la ceilalți.

Medicul – De partea mea de umbră mă ocup eu însumi. Dar asta nu va opri mâna ucigașului gata să lovească.

Preotul – Există astăzi modele care pot prevedea cine va deveni criminal. Modele considerate fiabile în proporție de aproape o sută la sută, ni se spune. Ar trebui să-i închidem preventiv pe acești oameni?

Medicul – Îi închidem deja pe nebunii periculoși.

Preotul – Pentru că nu mai au liber arbitru...

Medicul – Și, de asemenea, se poate recurge la avort atunci când un test arată că fătul va fi trisomic.

Preotul – Ceea ce ridică problema eugeniei în general... Ar trebui eliminați la naștere toți purtătorii unei gene patologice? Ca să nu fie o povară pentru ei înșiși și pentru societate...

Medicul – În cazul eugeniei, nu vorbim despre criminali.

Preotul – Unii au pretins că au identificat un cromozom al crimei... Știința modernă ne readuce, în mod ciudat, la frenologia secolului al XIX-lea, care pretindea că putea depista tare congenitale după forma craniului... Nu suntem departe de delirurile pseudo-științifice ale savanților naziști, care au dus la exterminări în masă. Cu sinistrul proiect de a face să apară o rasă superioară. Nu se măsoară, oare, gradul de civilizație mai degrabă prin felul în care sunt tratați cei mai slabi?

Medicul – Deocamdată este vorba mai ales despre soarta care trebuie hotărâtă în privința omului puternic al acestui regim. Credeți cu adevărat că Generalul mai poate să se îndrepte? Și care ar fi, de altfel, sinceritatea acestei căințe când mulțimea vuieste deja la porțile Palatului Prezidențial...

Preotul – Va reveni tribunalelor omenești să judece. Punând în discuție responsabilitatea sa. Care este partea noastră de libertate în fața determinismului? Iată întrebarea... Dacă destinul nostru este pecetluit încă de la naștere, nu mai suntem oameni, ci niște mașini programate dinainte. Nu pot accepta să trăiesc într-o asemenea lume... Dacă credeți că unii sunt programați să facă răul, iar alții binele, nu mai există libertate, nici responsabilitate și nici posibilitate de răscumpărare. Ar fi suficient atunci să separăm grâul de neghină, în mod „științific”, până la eradicarea definitivă a tuturor buruienilor rele. Nu am fi atunci într-o societate totalitară?

Medicul – Eu cred în libertate. Dar ea nu este totală... Suntem mai mult sau mai puțin liberi să răspundem la o întrebare, dar întrebarea ne este impusă. Luați exemplul unei familii numeroase. Fiecare copil trebuie să se definească în raport cu același context. Și fiecare dă un răspuns diferit, în funcție de ceea ce este și de alegerile sale.

Preotul – Da... Când ai fost victima violenței, poți deveni tu însuși violent — sau nu. Aici te determini, e adevărat. Dar vreau să cred în ceea ce astăzi numim reziliență.

Medicul – Într-adevăr. Ne determinăm în funcție de contextul care ne este impus și de ceea ce suntem. Dar avem cu adevărat de ales cine suntem?

Preotul – Credeți că Generalul era predestinat să devină dictator? Că nu avea de ales? Și trageți concluzia că ar fi trebuit eliminat la naștere? Ca tânărul Hitler — ar fi trebuit înecat?

Medicul – Nu știu... Cred mai ales că această dezbatere filosofică este cam zadarnică... În timp ce, sub ferestrele noastre, oameni se luptă ca să schimbe cursul Istoriei.

Un timp. Se aude strada vuind și rafale de arme automate.

Preotul – Deocamdată, din păcate, ca medic și ca preot, nu putem decât să așteptăm, neputincioși, să vedem ce va rezulta din această confruntare. De altfel... ce v-a determinat să deveniți medic?

Medicul – Tatăl meu era chirurg. Unul dintre frații mei este radiolog și celălalt stomatolog. Am o moștenire grea. Dar dumneavoastră? Presupun că tatăl dumneavoastră nu era călugăr, nu-i așa?

Preotul – Tatăl meu era măcelar... Nu era credincios și nu a aprobat alegerea mea de a deveni preot.

Medicul – Trebuie să fi fost dezamăgit că nu era nimeni să preia măcelăria familiei...

Preotul – Un fiu preot... Cred că ar fi preferat să-i spun că sunt homosexual...

Medicul – Sunteți copil unic?

Preotul – Am patru surori. Niciuna nu a intrat la mănăstire, vă asigur...

Medicul – Patru surori... iar dumneavoastră ați ales să purtați sutana.

Preotul – Aveți copii, Căpitane?

Medicul – Am un fiu.

Preotul – Dacă fiul dumneavoastră ar fi un criminal și ar veni la dumneavoastră rănit, ca să-l îngrijești, l-ați lăsa să moară?

Medicul – Probabil că nu.

Preotul – Devenind preot, am decis, asemenea Domnului nostru Isus Hristos, să-i consider pe toți oamenii drept propriii mei copii. Înțelegeți că nu pot accepta să-l las să moară pe niciunul, chiar și pe cel mai rău dintre ei.

Medicul – Fiul meu este mai curajos decât mine. Chiar acum este pe baricade. Poate fi ucis în orice clipă. Și, pentru a-l salva, vreau să pun capăt cât mai repede acestui regim — și, implicit, acestui tiran.

Preotul – Dar nimic nu este încă scris. Ce e mai rău nu este niciodată sigur pe deplin.

Medicul – Mă tem că este mai mult decât probabil, din păcate.

Un timp. Un nou vacarm afară.

Preotul – Într-un fel, vă compătimesc... Trebuie să fie trist să trăiești într-o lume în care viața fiecăruia este hotărâtă dinainte de la bun început.

Medicul – Chiar dacă, pentru criminali, determinismul este o scuză bună pentru a se sustrage responsabilității. Cunoașteți și această poveste? Un om vede un șarpe prins sub o piatră. Șarpele îl imploră să-l elibereze, promițându-i că nu-l va mușca. Omul ridică piatra și șarpele îl mușcă. Șarpele își cere iertare omului aflat pe moarte, explicându-i că este în natura lui să ucidă.

Preotul – Atunci este și în natura mea să nu vă las să comiteți o asemenea crimă.

Medicul – Chiar cu prețul de a mă denunța și de a mă condamna la o moarte sigură?

Preotul – Dacă nu-mi lăsați de ales.

Medicul – Nu o veți face, nu-i așa.

Preotul – Pentru că, în loc să-mi injectați un vaccin, mi-ați injectat o otravă, ca șarpele despre care vorbeați?

Medicul – Credeți că asta am făcut?

Preotul – Puteați să-l lăsați pe General să moară fără să-mi spuneți nimic la spovedanie... Decizia era deja luată, nu? De ce v-ați spovedit la mine pentru crima pe care urma să o comiteți?

Medicul – Pentru că aveam nevoie să fiu încurajat, poate... Sunt un laș, v-am spus. Aveam nevoie de binecuvântarea dumneavoastră...

Preotul – Dacă într-adevăr mi-ați injectat o otravă, să știți că vă iert... Și apoi îmi veți cruța și mie o problemă de conștiință...

Medicul – Asta vă doreați, nu-i așa?

Preotul – Mă voi ruga pentru dumneavoastră cât timp îmi mai rămâne de trăit...

Medicul – Va fi probabil pentru prima dată în istorie când un preot este asasinat în timpul unei spovedanii — și își dezleagă pe loc ucigașul.

Preotul – Regret totuși că nu am reușit să vă conving...

Un timp.

Medicul – Să arunci sau nu o frânghie unui tiran care se îneacă...? Ca să-l spânzuri, poate...

Telefonul sună. Medicul răspunde.

Medicul – Da, sergent... Da... Când? Este îngrozitor, într-adevăr... Înțeleg... Bine... *(Închide)* Generalul tocmai a murit în urma unui atac de cord...

Preotul – Dumnezeu din Cer...

Medicul – Dumnezeu nu are mare lucru de-a face cu asta, știți foarte bine...

Preotul – Dar acum, că vina dumneavoastră este deja săvârșită, pot să vă dau dezlegarea...

Medicul – Chiar?

Preotul – Dacă vă căiți sincer.

Medicul – În orice caz, nu trag nicio glorie din asta.

Preotul – Îmi este de ajuns... Dumnezeu, Tatăl îndurărilor, care a împăcat lumea cu Sine prin moartea și învierea Fiului Său, să vă dăruiască iertare și pace. În numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh, vă dezleg de păcatele pe care le-ați mărturisit și vă readuc în comuniunea Bisericii. Domnul să fie cu dumneavoastră.

Medicul – Mă veți dezlega și pentru faptul că v-am ucis?

Preotul – V-am iertat deja. Dar, ca să vă pot dezlega, ar trebui ca fapta să fie cu adevărat împlinită și eu să fiu deja mort. Ceea ce pare puțin probabil... Va trebui să vă găsiți un alt duhovnic.

Medicul – Înțeleg...

Preotul – Dar nu m-ați otrăvit cu adevărat, nu-i așa?

Medicul – Dar dumneavoastră? M-ați fi denunțat cu adevărat?

Preotul – Cine știe...

Medicul – În orice caz, nu veți muri de o boală contagioasă... Sunteți vaccinat pentru câțiva ani...

Preotul se ridică să plece. Telefonul sună. Medicul răspunde.

Medicul – Da, sergent... Mulțumesc că m-ați anunțat... (*Închide*) Manifestanții au invadat palatul. În curând va trebui să dăm socoteală pentru faptele noastre...

Preotul – Dumnezeu să ne ajute...

Medicul scoate un pistol dintr-un sertar și îl pune pe birou.

Medicul – Ajută-te singur — și Cerul te va ajuta.

Preotul – Împotriva cui intenționați să folosiți această armă, Căpitane? Împotriva tovarășilor de ieri sau împotriva prietenilor de azi, care probabil nu vă consideră unul de-al lor?

Medicul – Vom vedea, părinte. Deocamdată e vorba să ne salvăm pielea. Să nu rămânem aici...

Se ridică să plece.

Întuneric.

Sfârșit.

Autorul

Jean-Pierre Martinez este un dramaturg francez de origine spaniolă, al cărui parcurs atipic i-a conturat o voce artistică unică. Având o formare academică solidă, el deține diplome în economie și marketing (Sciences Po), literatură spaniolă și engleză (Sorbonne), lingvistică și semiotică (École des Hautes Études en Sciences Sociales), precum și scenaristică (Conservatoire Européen d'Écriture Audiovisuelle).

De-a lungul carierei sale variate, a fost baterist în trupe rock, semiolog în publicitate, scenarist de televiziune, profesor de limba franceză la o universitate din Texas și formator de scenariști la Paris. Astăzi, piesele sale sunt jucate pe cinci continente.

Susținător fervent al independenței dramaturgilor, Jean-Pierre Martinez a făcut alegerea îndrăznească de a oferi gratuit toate piesele sale companiilor de teatru, prin intermediul site-ului său. Traduse în peste douăzeci de limbi, aceste opere au ajuns la trupe emergente și comunități unde teatrul este un instrument al schimbării sociale. Astăzi, piesele sale sunt studiate în școli și universități din Franța și din întreaga lume, consolidându-și astfel impactul cultural.

Cu 121 piese de teatru scrise până în prezent, Martinez construiește un univers teatral unic și captivant. Amestecând cu măiestrie genurile, stilul său este adesea comparat cu cel al marilor dramaturgi francezi de comedie, precum Feydeau și Courteline, având totodată o notă de absurd în stilul lui Ionesco. Deși ancorate în realitatea cotidiană, piesele sale tind adesea spre fantastic și suprarrealism, fiind animate de dialoguri naturale și pline de forță.

Expertiza sa în naratologie și scenaristică se reflectă în construcția solidă a intrigilor, pline de răsturnări de situație neașteptate. În multe dintre operele sale, Martinez abordează critica socială prin caricatură și parodie, prezentând personaje atât victime ale normelor sociale, cât și complici la perpetuarea acestora. Această dualitate amintește de spiritul satiric al lui Molière, combinând critica acidă cu profunzimea umană.

Pentru Jean-Pierre Martinez, teatrul este mai mult decât divertisment – este un spațiu de reflecție și acțiune. Comedia devine un instrument puternic de apărare a valorilor universale, precum libertatea, egalitatea și echitatea.

Dincolo de umor, piesele sale pun în discuție teme actuale esențiale, precum: apărarea laicității, amenințările la adresa democrației, ascensiunea populismului și a extremismului, provocările ecologice ale omenirii.

Prin utilizarea umorului și a meta-teatralității, Martinez explorează rolurile actorilor, ale publicului și ale teatrului în sine. Această abordare adaugă profunzime lucrărilor sale, asigurându-le un impact larg, fără a compromite accesibilitatea. Angajamentul său de a crea piese inteligente, dar accesibile demonstrează relevanța continuă a teatrului în societatea contemporană.

Jean-Pierre Martinez promovează un teatru popular în cel mai autentic și nobil sens al cuvântului: captivant, dar fără a fi simplist, ireverențios, dar fără vulgaritate, angajat social, dar fără a deveni moralizator. Piesele sale continuă să inspire și să distreze publicul din întreaga lume.

Acest text este protejat de legile dreptului de autor.

Încălcarea intenționată a drepturilor de autor constituie o infracțiune și poate fi investigată, putând duce la o pedeapsă maximă de până la 3 ani de închisoare și o amendă de 300.000 EUR.

Toate piesele lui Jean-Pierre Martinez sunt disponibile pentru descărcare gratuită pe site-urile sale. Cu toate acestea, orice reprezentatie publică, fie ea profesionistă sau amatoră, necesită o autorizare prealabilă din partea autorului.

Pentru a contacta Jean-Pierre Martinez și a solicita permisiunea de a pune în scenă una dintre operele sale:

<https://comediatheque.net/>
<https://jeanpierremartinez.net/>

Avignon – Februarie 2026

© La Comédiathèque

Piesă disponibilă pentru descărcare gratuită